

www.world-art.pl

POLSKI INSTYTUT STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA

Biuro / Office: ul. Warecka 4/6-10, 00-040 Warszawa

Siedziba / Seat: ul. Foksal 11-6, 00-320 Warszawa

POLISH INSTITUTE OF WORLD ART STUDIES

+48 22 826 18 74, +48 601 31 36 91; biuro@world-art.pl

KOMUNIKAT ZARZĄDU POLSKIEGO INSTYTUTU STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA

Nr 12 (15)

Grudzień 2013 roku

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata
w Warszawie, przy ul. Foksal 11 lokal 6,

zaprasza na:

- **Zebranie Naukowe Oddziału Warszawskiego** w dniu 5 grudnia (czwartek) o godz. 18 z wykładem dr Sergiusza Kravtsova (Uniwersytet Jerozolimski; PISnSS), *"Złoty Wiek" synagog murowanych w Rzeczypospolitej.*

.

- **Walne Zebranie** w dniu 14 grudnia (sobota) o godz. 11 w Sali Muzeum Azji i Pacyfiku (ul. Solec 24)

Porządek obrad:

- sprawozdanie prezesa prof. Jerzego Malinowskiego za 2013 roku,
- sprawozdanie skarbnika dr Izabeli Kopania za 2013 rok,
- dyskusja nad sprawozdaniami i ich akceptacja,
- przedstawienie przez prezesa planów na 2014 rok (badania, konferencje, seminaria, książki, czasopisma, zagadnienia konserwacji, współpraca międzynarodowa i krajowa),
- ustalenie terminu wyborów Zarządu oraz zarządów oddziałów w Krakowie, Toruniu i Warszawie,
- wolne wnioski.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA

ART – SZTUKA WOBEC POTRZEBY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Na międzynarodową konferencję *Sustainable art – sztuka wobec potrzeby zrównoważonego rozwoju* (*Sustainable art – facing the need for regeneration, responsibility and relations*), która odbyła się w Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego w dniach 20-21 listopada przyjechali badacze, artyści i ekologiczni aktywiści z całej Europy (od Belgii, Portugalii i Włochy po Rosję i Ukrainę); bliskość Berlina zaowocowała gośćmi z Nowego Jorku i Australii, przebywającymi tymczasowo w stolicy Niemiec, dla których przyjazd do Wrocławia był interesującą sąsiedzką wizytą.

Obrady dotyczyły wątków zrównoważonego rozwoju i sztuki, która pragnie takim przemianom towarzyszyć. Choć słowo *sustainability* (zrównoważony rozwój) dotyczy obok kwestii naturalnego środowiska także spraw ekonomicznych jak i społecznych, to najwięcej referatów odnosiło się do kwestii ekologii i współistnienia – na nowych warunkach – ludzi, zwierząt i roślin. Przemiany w rozumieniu ogrodu i krytyczna ocena dziedzictwa modernizmu stanowiły podstawę do rozważań o współczesnych procesach urbanizacyjnych i wyłaniających się z nich nowych koncepcji zamieszkiwania miasta. Podkreślano ponadto wagę projektów społecznych, dedykowanych określonym grupom i nastawionych na ich partycypację oraz integrację. W związku z tym zastanawiano się też na zadaniach muzeum, które mogłoby sprostować nowym wyzwaniom sztuki, dystansującej się coraz częściej nie tylko od utowarowienia, ale pytającej o wymierne skutki pozytywnego działania w miejskiej przestrzeni. Ważnym, bo niezwykle inspirującym panelem, okazał się blok poświęcony dyskusji z artystami, którzy wzięli udział w towarzyszącej konferencji wystawie przygotowanej przez Studio BWA. Różne sposoby odpowiedzialności za współczesny świat zaprezentowali m.in: Leszek Golec (proponujący drogocenne przyrządy do przenoszenia owadów i sztukę dla zwierząt), Piotr C.Kowalski (używający do swego malarstwa naturalnych barwników z owoców i warzyw oraz sił przyrody) oraz Cecylia Malik (walcząca przy pomocy swej sztuki o zachowanie nieuregulowanych i nieprzegrodzonych rzek). Dyskusja z artystami oraz przechadzka po mieście – zakończona przy *Żywym Pomniku* Jerzego Beresia – pełniła też rodzaj przyspieszonego kursu współczesnej sztuki polskiej dla zagranicznych gości konferencji.

Czy uda się dzięki konferencji wypracować lokalną definicję *sustainable art*, która skupiona jest raczej na skutkach i oddziaływaniu na widza, a nie na konkretnej formie artystycznej? Na to pytanie odpowie zapewne przygotowywana książka; jest to jednak osobny projekt, na którego realizację przyjdzie jeszcze nieco poczekać.

Anna Markowska

Konferencja o *sustainable art* była jedną z pierwszych konferencji na ten temat w Polsce. Wzięło w niej czynny udział ponad 30 osób z różnych krajów, którzy spojrzeli na ten problem z odmiennych perspektyw. Wystąpienia uczestników podzielono na bloki tematyczne takie jak: *Partycypacja społeczna, Odpowiedzialność i umiar, Regeneracja i wzajemne relacje, Integralność środowiska*. A zatem mogliśmy usłyszeć referaty na temat prezentowania *sustainable art* w muzeach, na temat ogrodu, miasta-ogrodu, eco-designu czy architektury. Znalazło się też miejsce dla tematów związanych z projektami dotyczącymi partycypacji społecznej w przestrzeni miejskiej czy bio-artu.

Interesującym akcentem na zakończenie konferencji był referat na temat przyszłości sztuki *sustainable*. Jak twierdzi znana badaczka sztuki *sustainable* Sue Spaid, autorka między innymi *Green Acres: Artists Farming Fields, Greenhouses and Abandoned Lots* czy *Ecovention: Current Art to Transform Ecologies*, od końca lat sześćdziesiątych wielu artystów prezentuje dzieła, które oferują innowacyjne strategie na rzecz pokonywania stanowiących wyzwanie dla społeczeństwa i naukowców problemów związanych ze złym stanem środowiska przyrodniczego. Spaid stworzyła pojęcie ekowencji (*ecovention*) od słów ekologia i inwencja, określając nim takie akcje, które są zarazem praktycznym działaniem ekologicznym i artystyczną inwencją. Badaczka niepokoi się tym, że jeśli świat sztuki nie zacznie aktywnie promować ekowencji jako jednej z dróg dla sztuki współczesnej, tak jak rzeźby, sztuki video czy sztuki cyfrowej, to sztuka *sustainable* nie zdoła utrzymać zainteresowania artystycznych instytucji. Nie będąc w stanie utrzymać zainteresowania ze

strony artworldu, sztuce środowiskowej grozi eksterminacja, podobnie jak to się dzieje się w przypadku jakiegoś zagrożonego gatunku. Zdaniem Spaid aby temu zaradzić po pierwsze należy zidentyfikować problemy związane ze sztuką środowiskową, a następnie spróbować znaleźć dla nich rozwiązanie. Wśród nich najważniejsze zdaje się być to czy i jak artyści zajmujący się tym problemem mogą zostać zauważeni przez świat sztuki. Autorka proponuje między innymi zorganizowanie międzynarodowych corocznych targów sztuki (*Environmental Art Fair*) czy wprowadzenie do edukacji artystycznej studiów z zakresu sztuki środowiskowej (*International Consortium Art ó Nature*).

Jak twierdzi prelegentka, przyszłość zależy między innymi również od zajmujących się sztuką uczestników konferencji takich jak na przykład *Sustainable art – sztuka wobec potrzeby zrównoważonego rozwoju* we Wrocławiu, która jest jednym z ważnych wydarzeń mogących wzbudzić społeczne zainteresowanie tym problemem. Ogromnym pozytywem wrocławskiej konferencji jest włączenie się polskich artystów i badaczy w międzynarodową debatę na ten temat.

Formuła konferencji była niezwykle inspirująca i nie ograniczyła się tylko do akademickiego dyskursu, lecz również pozwoliła artystom włączyć się do dyskusji. Okazała się też bardzo dobrą płaszczyzną do odkrycia różnorodnych aspektów, ale i znalezienia punktów wspólnych w projektach badawczych uczestników.

Konferencja o *sustainable art* była jedną z pierwszych konferencji na ten temat w Polsce. Wzięło w niej czynny udział ponad 30 osób z różnych krajów, którzy spojrzeli na ten problem z odmiennych perspektyw. Wystąpienia uczestników podzielono na bloki tematyczne takie jak: *Partycypacja społeczna, Odpowiedzialność i umiar, Regeneracja i wzajemne relacje, Integralność środowiska*. A zatem mogliśmy usłyszeć referaty na temat prezentowania *sustainable art* w muzeach, na temat ogrodu, miasta-ogrodu, *eco-designu* czy architektury. Znalazło się też miejsce dla tematów związanych z projektami dotyczącymi partycypacji społecznej w przestrzeni miejskiej czy bio-artu.

Interesującym akcentem na zakończenie konferencji był referat na temat przyszłości sztuki *sustainable*. Jak twierdzi znana badaczka sztuki *sustainable* Sue Spaid, autorka między innymi *Green Acres: Artists Farming Fields, Greenhouses and Abandoned Lots* czy *Ecovention: Current Art to Transform Ecologies*, od końca lat sześćdziesiątych wielu artystów prezentuje dzieła, które oferują innowacyjne strategie na rzecz pokonywania stanowiących wyzwanie dla społeczeństwa i naukowców problemów związanych ze złym stanem środowiska przyrodniczego. Spaid stworzyła pojęcie ekowencji (*ecovention*) od słów ekologia i inwencja, określając nim takie akcje, które są zarazem praktycznym działaniem ekologicznym i artystyczną inwencją. Badaczka niepokoi się tym, że jeśli świat sztuki nie zacznie aktywnie promować ekowencji jako jednej z dróg dla sztuki współczesnej, tak jak rzeźby, sztuki video czy sztuki cyfrowej, to sztuka *sustainable* nie zdoła utrzymać zainteresowania artystycznych instytucji. Nie będąc w stanie utrzymać zainteresowania ze strony artworldu, sztuce środowiskowej grozi eksterminacja, podobnie jak to się dzieje się w przypadku jakiegoś zagrożonego gatunku. Zdaniem Spaid aby temu zaradzić po pierwsze należy zidentyfikować problemy związane ze sztuką środowiskową, a następnie spróbować znaleźć dla nich rozwiązanie. Wśród nich najważniejsze zdaje się być to czy i jak artyści zajmujący się tym problemem mogą zostać zauważeni przez świat sztuki. Autorka proponuje między innymi zorganizowanie międzynarodowych corocznych targów sztuki (*Environmental Art Fair*) czy wprowadzenie do edukacji artystycznej studiów z zakresu sztuki środowiskowej (*International Consortium Art ó Nature*).

Jak twierdzi prelegentka, przyszłość zależy między innymi również od zajmujących się sztuką uczestników konferencji takich jak na przykład *Sustainable art– sztuka wobec potrzeby zrównoważonego rozwoju* we Wrocławiu, która jest jednym z ważnych wydarzeń mogących wzbudzić społeczne zainteresowanie tym problemem. Ogromnym pozytywem wrocławskiej konferencji jest włączenie się polskich artystów i badaczy w międzynarodową debatę na ten temat.

Formuła konferencji była niezwykle inspirująca i nie ograniczyła się tylko do akademickiego dyskursu, lecz również pozwoliła artystom włączyć się do dyskusji. Okazała się też bardzo dobrą płaszczyzną do odkrycia różnorodnych aspektów, ale i znalezienia punktów wspólnych w projektach badawczych uczestników.

Magdalena Worłowska

Strona internetowa: <http://www.world-art.pl>

Facebook

Oddział Warszawski

<http://www.facebook.com/pages/Polski-Institut-Studi%C3%B3w-nad-Sztuk%C4%85-%C5%9Awiata/504390379582972>

Anna Sembiring - administrator profilu (aquarina@o2.pl).

Oddział Krakowski

<https://www.facebook.com/PolskiInstitutStudiowNadSztukaSwiataKrakow?ref=hl>

Aleksandra Goerlich - administrator profilu (krakow@sztukaorientu.pl)

Składki

Zarząd gorąco prosi i przypomina członkom o **płaceniu składek** za okres od rejestracji Instytutu, to znaczy od lipca 2011 roku (normalna składka – 10 zł; ulgowa dla doktorantów – 5 zł, dla emerytów i rencistów – również ulgowa 5 zł, wprowadzona uchwałą zarządu od października 2012 roku). Składki stanowią podstawowy fundusz, z którego możemy pokrywać koszty utrzymania lokalu Instytutu; czynsz za wynajem oraz rachunki za energię elektryczną i wodę to łącznie około 1000 zł miesięcznie.

Numer konta Instytutu w Credit Agricole Bank Polska:

24 1940 1076 3101 7420 0000 0000

„Lokal przy ul. Foksal 11 jest wykorzystywany na cele kulturalne przez Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata dzięki pomocy Miasta Stołecznego Warszawy – Dzielnicy Śródmieście.”

